

Kamminke Golm

DE/1/26

Na mapie fragmentu wyspy Uznam zaznaczono punkty kontrolne (PK). Znajdź je w terenie i w każdym dopasuj jedno zdjęcie (uwaga na zdjęcia nadmiarowe) albo odpowiedz na pytanie. Jeśli chcesz być na liście osób, które przebyły trasę, odpowiedzi prześlij do organizatora.

Opracowanie: Jan Zasepa (wszelkie uwagi mile widziane: odkrywanie@bystrzyca.pl).
Podziękowania niech przyjmą © autorzy OpenStreetMap.org.
Rozmieszczenie grobów na podstawie Bestandsaufnahme der Reihen- und Sammelgräber 1968.
Aktualność: marzec 2026 r., wersja: 1.

Turystyczno-Rekreacyjna Impreza na Orientację (DE/1/26) Kamminke – Golm

Golm to najwyższe wzniesienie na wyspie Uznam. Osiąga około 70 m n.p.m. i jest moreną czołową. To góra z historią. Z powodu swojej wysokości i bliskości Swinemünde (dzisiejszego Świnoujścia), jako atrakcja turystyczna od dawna była celem wycieczek. Na szczycie (gdzie odkryto relikty grodziska z okresu brązu, jednego z ciągu umocnień wzdłuż Odry), na widokowym skraju klifu w 1821 r. postawiono kolumnę, później pawilon widokowy, w 1870 r. restaurację. Pierwszą utwardzoną drogę ze Swinemünde zbudowano właśnie w stronę Golmu (w 1848 r.). Pociągi jeżdżące główną linią Swinemünde – Karnin – Ducherow – Berlin specjalnie dla wycieczkowiczów (w tym mieszkańców i coraz liczniejszych kuracjuszy) zatrzymywały się na posterunku odstępowym u stóp góry dwa razy dziennie: rano i po południu. Na szczycie wzniesiono też wieżę widokową. Turystyczna „kariera” Golmu zaczęła gasnąć w latach 30 XX w., po przejęciu władzy w Niemczech przez nazistów i rozpoczęciu budowy lotniska bojowego Garz. Golm jest obecnie znany głównie z powodu II wojny światowej, pod koniec której miejsce to zamieniono na wielki cmentarz. Od roku 1944 był miejscem pochówku poległych marynarzy oraz żołnierzy wojsk lądowych i lotników, a po nalocie bombowym na Swinemünde 12 marca 1945 r. spoczęły tam również tysiące cywilów: mieszkańców i uchodźców wojennych, którzy w mieście i w Parku Zdrojowym oczekiwali na ewakuację. Dokładna liczba ofiar bombardowania nie jest znana do dziś. Pierwotnie oszacowano ją na 6000-14000, ale późniejsze badania wykazały, że liczba ta była przeszacowana. Aktualne szacunki mówią o ponad 4000 samych ofiar nalotu. Żołnierzy pochowano tam między 3000 a 4000. Wojna nie była końcem historii Golmu. W okresie Niemieckiej Republiki Demokratycznej sposób upamiętnienia ofiar wojny na Gólmie był przedmiotem sporu między aparatem państwa a Kościołem ewangelickim. Cmentarz wojenny i miejsce pamięci Golm jest pod opieką Niemieckiej Komisji ds. Grobów Wojennych, która od 2005 r. prowadzi w Kamminke Centrum Spotkań i Edukacji Młodzieży. W izbie pamięci na cmentarzu wojennym można odwiedzić stałą wystawę „Twarze 12 marca 1945”. Izba pamięci z toaletami czynna jest codziennie w godzinach 09:00 – 17:00. Co roku na Gólmie odbywają się uroczystości: 12 marca upamiętniające bombardowanie Swinemünde i w listopadzie z okazji Narodowego Dnia Żałoby (Dzień Pamięci Ofiar Wojen i Przemocy – Volkstrauertag). Od 1967 r. część góry wokół cmentarza podlega ochronie rezerwatowej.

PK	miejsce	pytanie
1	Droga Kamminke – Wydrzany.	Jaka nazwa miejscowości jest na brązowej tabliczce?
2	Cmentarz wojenny i miejsce pamięci Golm. Głaz z tablicą pamiątkową przy głównym wejściu.	Kiedy odnowiono tablicę (erneuert...)?
3	Tablice z nazwiskami pochowanych.	Jaka data widnieje na lewej tablicy?
5	Wieżowa stacja transformatorowa.	Jaką nazwę nosi ta trafostacja?
6	Rzeźbę „Marznąca kobieta w żołnierskim płaszczu” stworzył w 1952 r. mieszkający w pobliskim Bansinie Rudolf Leptien. Powstała ona na zamówienie, z przeznaczeniem na Golm, jednak okazała się „niezgodna z linią partii” i nie trafiła na miejsce pamięci. W 1959 r. autor uciekł do Berlina Zachodniego, więc jego dzieła tym bardziej popadły w niełaskę. „Marznąca” została odnaleziona na dawnej jego posesji w Bansinie dopiero w 1984 r. Wtedy umieszczono ją na Gólmie.	Dopasuj zdjęcie.
7	Betonowa rotunda na wzniesieniu zaprojektowana przez rostockiego rzeźbiarza Wolfganga Eckarda jako „Pomnik przeciwko wojnie i faszyzmowi”, zbudowana w 1973 r. w miejscu wcześniej przeznaczonym dla prostego krzyża. Litery na wewnętrznej ścianie rotundy (na jej krótszym łuku) tworzące napis „OBY NIGDY ŻADNA MATKA WIĘCEJ NIE OPLAKIWAŁA SWOJEGO SYNA” wykonane były pierwotnie z brązu. Po kradzieży w 2009 r. zostały one odtworzone, ale już w innej formie.	Ile ozdobnych elementów (rozet) wystaje z wewnętrznej ściany rotundy na jej dłuższym łuku?
10	Tablice z nazwiskami pochowanych.	Jakie daty roczne są na lewej tablicy?
11	Tablice z nazwiskami pochowanych.	Ile jest tablic w tym ciągu?
12	Tablice upamiętniające ofiary wojny, których nazwiska poznano „później”. Każda tablica jest datowana, można je czytać jak suplementy i może ich jeszcze przybywać. Na każdej widnieje rocznica bombardowania: 12 marca. Jaki rok podano na lewej tablicy w tym ciągu (najstarszej)?	Dopasuj zdjęcie.
4, 8, 9		

Jeśli chcesz znaleźć się na liście uczestników,

prześlij odpowiedzi za pomocą formularza dostępnego na stronie internetowej trino.pttk.pl (zakładka Karta startowa – formularz).

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/67 z dnia 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46 (ogólne rozporządzenie o ochronie danych, tzw. RODO), przesyłając wyraża zgodę na publikację na liście osób, które przebyły trasę TRInO.